

POSTANOWIENIE

15 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 15 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi dłużnika D.B. o stwierdzenie niezgodności
z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach
z 23 czerwca 2020 r., X Gz 175/20,
wydanego w sprawie z wniosku [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego
Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
z udziałem dłużnika D.B.
o ponowne wydanie tytułu wykonawczego w miejsce utraconego,

- 1) odrzuca skargę,
- 2) oddala wniosek pełnomocnika skarżącego z urzędu
o przyznanie mu ze środków Skarbu Państwa kosztów
nieopłaconej pomocy z urzędu w postępowaniu przed Sądem
Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 23 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił
zażalenie dłużnika D.B. na postanowienie tego Sądu z 30 stycznia 2020 r. w
sprawie z wniosku wierzyciela [...] Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz
Inwestycyjny Zamknięty w W. o wydanie wierzycielowi ponownie tytułu
wykonawczego w zamian za utracony. Uczestnik D.B. wniósł skargę o stwierdzenie
niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Strona może wnieść skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie oraz postanowień co do istoty sprawy kończących postępowanie, wydanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą (art. 424¹, 519², 1148¹ § 3, art. 1151¹ § 3 i art. 1215 § 3 k.p.c.). Od innych prawomocnych orzeczeń skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje. W szczególności, zgodnie z art. 767⁴ § 3 k.p.c., skarga ta nie przysługuje w sprawach egzekucyjnych, co dotyczy także postanowień wydawanych w postępowaniu klauzulowym. Postępowanie klauzulowe należy bowiem, w świetle systematyki kodeksu postępowania cywilnego, do postępowania egzekucyjnego - części III k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2013 r., III CNP 13/13 oraz z 12 lipca 2018 r., II CNP 16/18). Jeżeli przez wydanie postanowienia w postępowaniu egzekucyjnym została wyrządzona szkoda, strona może dochodzić jej wynagrodzenia bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, czyli przed sądem powszechnym, bezpośrednio od Skarbu Państwa, w sprawie o odszkodowanie (art. 424^{1b} k.p.c. i w art. 417¹ § 2 zdanie pierwsze k.c.). Uzyskanie prejudykatu stwierdzającego, że prawomocne orzeczenie, przez wydanie którego doszło do wyrządzenia szkody, jest niezgodne z prawem, stanowi przesłankę dochodzenia odszkodowania od Skarbu Państwa tylko w przypadku orzeczeń sądowych, w przypadku których można wnieść skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Z podanych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzucił skargę uczestnika jako niedopuszczalną. Wobec tego, że skarga została złożona od orzeczenia, od którego środek ten w sposób oczywisty nie przysługuje, wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym podlegał oddaleniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że czynności pełnomocnika ustanowionego z urzędu, wywołujące skutek w postaci odrzucenia

niedopuszczalnego środka prawnego, nie uzasadniają przyznania mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, Nr 6, poz. 123, z 13 marca 2014 r., II CNP 64/13, z 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, Nr 3, poz. 41 i z 21 czerwca 2012 r., IV CNP 17/12).

[as]

(A.D.)